

EC-gedelegeerde verordening tot herziening van de ESRS (3 juli 2026) vs EFRAG-technisch advies over vereenvoudigde ESRS

Reikwijdte en basis van de vergelijking

Dit document vergelijkt de gedelegeerde verordening C(2026) 5010 final, die de Europese Commissie op 3 juli 2026 heeft aangenomen, met het EFRAG-technisch advies over de vereenvoudigde ESRS dat op 3 december 2025 werd gepubliceerd en als technisch advies aan de Commissie werd bezorgd. De vergelijking richt zich op wijzigingen en nuances die in de praktijk relevant kunnen zijn voor toepassing, rapporteringsimpact, oordeelsvorming, timing, reikwijdte, rapporteringsgrenzen, vrijstellingen en weglatingen. Zuiver redactionele wijzigingen, verandering in nummering, lay-outaanpassingen en mechanische verwijzingen zijn buiten beschouwing gelaten.

Timing en juridische status van de gedelegeerde verordening

- Op 3 juli 2026 heeft de Commissie de herziene ESRS aangenomen als gedelegeerde verordening. De gedelegeerde verordening wordt nog onderworpen aan toetsing door het Europees Parlement en de Raad, bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie, en het bereiken van de inwerkingtredingsdatum. De gedelegeerde verordening bepaalt dat deze in werking treedt op een datum die door het Publications Office wordt ingevuld als datum van aanneming plus vier maanden en één week;
- De herziene ESRS zijn verplicht van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2027. Voor boekjaren die beginnen tussen 1 januari 2026 en 31 december 2026, mogen ondernemingen echter kiezen tussen (i) de bestaande ESRS-set, (ii) de herziene ESRS-set, of (iii) de bestaande ESRS-set met een aantal nieuwe verlichtingen uit de herziene ESRS-set. Ondernemingen dienen duidelijk te vermelden welke versie wordt toegepast.

Executive Summary

- Geen belangrijke inhoudelijke wijzigingen in de finale tekst ten opzichte van het concept van de gedelegeerde verordening zoals deze werd gepubliceerd op 6 mei 2026;
- De Commissie geeft in de toelichtende nota bij de gedelegeerde verordening aan dat de tekst in belangrijke mate voortbouwt op het vereenvoudigingswerk van EFRAG en bijkomende gerichte aanpassingen invoert om de rapporteringsimpact te verlichten en, waar nodig, meer expliciet af te stemmen met de Omnibus I-vereenvoudigingsdoelstellingen;
- De belangrijkste wijzigingen zitten vooral in de twee cross-cutting standaarden, ESRS 1 en ESRS 2. Het gaat onder meer om het vermijden van over-rapportering, een sterkere top-down materialiteitsbenadering, ruimere vrijstellingen, een verfijning van het value-chain cap-concept, uitgebreidere regels voor weglatingen en een duidelijker gefaseerd invoeringsregime;
- Een praktisch belangrijk punt is de keuze voor boekjaar 2026. Ondernemingen kunnen blijven rapporteren onder de bestaande ESRS-set, de herziene ESRS vervroegd toepassen, of de bestaande ESRS gebruiken in combinatie met bepaalde nieuwe verlichtingen uit de herziene ESRS-set. Die keuze is relevant voor de planning van de rapportering over boekjaar 2026 en voor de bijhorende assurancewerkzaamheden;
- De belangrijkste thematische wijzigingen bevinden zich vooral in ESRS E1 (transitieplannen, GHG-rapporteringsgrenzen en verwachte financiële effecten), en daarnaast in ESRS E2 (microplastics, polluenten en SoC/SVHC) en in de sociale standaarden, waar de drempel voor incidenten wordt verduidelijkt als onderbouwde en geverifieerde gevallen;
- De gedelegeerde verordening neemt interoperabiliteit met mondiale duurzaamheidsrapporteringstandaarden in acht, voor zover verenigbaar met de vereenvoudigingsdoelstelling. Dit creëert echter geen automatische of directe compliance-route met ISSB/IFRS S1 en S2;
- De Commissie verwacht dat de herziene set de rapporteringslast verlaagt en duurzaamheidsrapporten meer leesbaar maakt. Tegelijk kan de vereenvoudiging ertoe leiden dat bepaalde informatie later beschikbaar komt of minder goed vergelijkbaar wordt, vooral bij verwachte financiële effecten, gevaarlijke stoffen, sociale waardeketenonderwerpen en GHG-rapporteringsgrenzen.

Controle-matrix

Nr.	Standaard / paragraaf(en)	Belangrijke wijziging	EFRAG-positie (dec. 2025)	Wijziging in EC-gedelegeerde verordening (3 juli 2026)	Praktische gevolgen
1	ESRS 1, paragrafen 23-24	Verdere uitwerking van niet-materiële ESRS-informatie: van optionele niet-openbaarmaking naar verbod	EFRAG par. 24 stelde dat de onderneming "niet verplicht is" om informatie openbaar te maken die door een ESRS disclosure requirement (DR) wordt voorgeschreven, indien die informatie niet materieel is.	De EC-gedelegeerde verordening werkt dit verder uit: behalve voor duidelijk geïdentificeerde aanvullende informatie, mag de onderneming informatie die door een ESRS DR of datapunt wordt voorgeschreven niet openbaar maken als die informatie niet materieel is. Er wordt ook gesteld dat de onderneming geen niet-materiële entiteit-specifieke informatie mag openbaar maken.	Belangrijk omdat dit de toon verschuift van vrijstelling naar verplichting en kortere, minder checklist-gedreven rapportering kan ondersteunen. Het verhoogt ook het belang van het documenteren van materialiteitsoordelen wanneer men specifiek voorgeschreven informatie niet zou toelichten.
2	ESRS 1, paragrafen 27-28 en AR 9-10	De top-down materialiteitsbeoordeling wordt verder versterkt	EFRAG moedigde reeds een top-down benadering aan en stelde dat een materialiteitsconclusie op topicniveau kan worden bereikt voor gecombineerde impacten, risico's en opportuniteiten (IRO's).	De EC-gedelegeerde verordening maakt de top-down benadering nog meer operationeel. AR 9 stelt dat een top-down aanpak de onderneming toelaat onnodig werk te vermijden en doorgaans geen materialiteitsbeoordeling vereist op het niveau van elke individuele IRO, tenzij redelijkerwijs kan worden verwacht dat een meer granulaire beoordeling tot een andere conclusie zou leiden.	Belangrijk omdat gedetailleerde IRO-registers kunnen worden gerationaliseerd. Het belangrijkste controlepunt wordt de kwaliteit van de top-down onderbouwing en dat niet-evidente topics onderworpen worden aan een meer specifieke beoordeling en documentatie.
3	ESRS 1, par. 21 en AR 6 voor par. 19-20	Specifieker en stelliger woordgebruik over fair presentation op niveau van de duurzaamheidsinformatie	EFRAG par. 21 zei dat de toepassing van ESRS, inclusief de materialiteitsfilter en de entiteit-specifieke toelichtingen waar nodig, verondersteld wordt te leiden tot een getrouw beeld. EFRAG AR 6 verwees al naar het totaalbeeld van de gerapporteerde informatie.	De EC-gedelegeerde verordening vervangt de verondersteld-formulering door een duidelijkere stelling dat toepassing van ESRS leidt tot een getrouw beeld. AR 6 verduidelijkt dat de beoordeling betrekking heeft op de duurzaamheidsinformatie als geheel, niet op individuele toelichtingen afzonderlijk. Er wordt ook gesteld dat het gebruik van vrijstellingen in de hoofdstukken 5.4, 7.3, 7.4 of 7.7 niet schadelijk is voor een getrouwe weergave indien voldoende uitleg wordt gegeven.	Dit is belangrijk als interpretatieve verduidelijking. Het vermindert het risico dat de opstelling van duurzaamheidsinformatie of de assurance ervan een datapunt-per-datapunt checklist-oefening wordt, terwijl een getrouw totaalbeeld behouden blijft.
4	ESRS 1, par. 66	Het concept waardeketen-plafond (value-chain cap) wordt geoperationaliseerd via de vrijwillige standaard	Geen gelijkwaardige gedetailleerde paragraaf werd geïdentificeerd in de ESRS 1-tekst van EFRAG (december 2025).	De EC-gedelegeerde verordening stelt specifiek dat de bovengrens van duurzaamheidsinformatie die aan beschermde waardeketenondernemingen kan worden gevraagd, bestaat uit de essentiële datapunten uit zowel de Basic Module als de Comprehensive Module van de vrijwillige standaard. Het maakt onderscheid tussen ondernemingen met meer dan 10 werknemers en ondernemingen met 10 of minder werknemers, en breidt de beperking uit naar niet-EU-ondernemingen in de waardeketen.	Dit is belangrijk voor leveranciers- en klantenvragenlijsten. Ondernemingen die verplicht worden te rapporteren, dienen waardeketen-dataverzoeken af te stemmen op dit plafond. Beschermde ondernemingen zouden verzoeken of aannames die het plafond overschrijden en waarvoor een duidelijke wettelijke basis ontbreekt, dienen te betwisten.
5	ESRS 1, AR 17 voor par. 37 en AR 37 voor par. 62-63	Specifieke carve-out voor vermogensbeheer / fiduciaire beleggingen	Geen gelijkwaardige expliciete carve-out werd geïdentificeerd in ESRS 1 van EFRAG.	Wanneer een onderneming beleggingen beheert onder een fiduciaire plicht voor cliënten zonder de risico's of opbrengsten van eigendom te behouden, wordt niet verwacht dat zij de IRO's in verband met die beleggingen beoordeelt en wordt evenmin verwacht dat zij data over die beleggingen verstrekt.	Dit is bijzonder belangrijk voor vermogensbeheerders en sommige financiële instellingen. De uitzondering vermijdt rapportering over cliëntactiva wanneer de onderneming geen eigendomsrisico's of -opbrengsten draagt. De reikwijdte dient zorgvuldig te worden gedocumenteerd.
6	ESRS 1, paragrafen 100-101	Meer uitgebreide beschrijving van het weglaten van commercieel gevoelige en beschermde informatie	EFRAG heeft een vrij nauwe beschrijving in hoofdstuk 7.7, vooral over informatie die beschermd is onder toepasselijk Unierecht of regelgeving en een uitzondering rond commerciële positie gekoppeld aan keuzes bij omzetting door de lidstaten.	De EC-gedelegeerde verordening geeft een bredere en meer expliciete lijst, met name informatie die de commerciële positie ernstig kan schaden, bedrijfsgeheimen, geclassificeerde informatie en andere informatie die beschermd is door Unie- of nationaal recht of nodig is om privacy/veiligheid te waarborgen. Voor elk weggelaten datapunt maakt de onderneming duidelijk dat de uitzondering werd gebruikt en herbeoordeelt zij dit op elke rapporteringsdatum.	Voor rapporterende entiteiten biedt dit een bredere en stevigere toets voor gevoelige toelichtingen, waaronder verwachte financiële effecten. Tegelijk ontstaat de nood aan goede documentatie in het controledossier van de beroepsbeoefenaar, met name de basis voor de weglating, de betrokken datapunten en de jaarlijkse herbeoordeling dienen aantoonbaar te zijn.

Nr.	Standaard / paragraaf(en)	Belangrijke wijziging	EFRAG-positie (dec. 2025)	Wijziging in EC-gedelegeerde verordening (3 juli 2026)	Praktische gevolgen
7	ESRS 1, paragrafen 123-127; ESRS 2 BP-2 paragrafen 8-10; artikel 2 van de gedelegeerde verordening	Overgangsbepalingen en FY2026-keuze verder verduidelijkt	EFRAG ESRS 1 behandelde vooral phase-ins voor wave-one-ondernemingen en liet de behandeling van andere ondernemingen, inclusief toekomstige nieuwe rapporterende entiteiten, expliciet over aan de Commissie. EFRAG nam niet dezelfde gedifferentieerde phase-in structuur op voor wave-one boven/onder de drempels van EUR 450 miljoen omzet / 1.000 werknemers, evenmin een eerste-drie-jaar waardeketen-overgangsbepaling, noch een aparte SVHC-artikelgebruiker-phase-in.	De EC-gedelegeerde verordening voegt een eerste-drie-jaar overgangsbepaling toe wanneer niet alle noodzakelijke waardeketeninformatie beschikbaar is. Daarbij dient de onderneming de geleverde inspanningen, de redenen voor het ontbreken van informatie en haar toekomstige plannen toe te lichten. Daarnaast bevat artikel 2 een specifieke regeling voor boekjaren die beginnen tussen 1 januari 2026 en 31 december 2026. Ondernemingen kunnen de herziene ESRS toepassen, of de bestaande ESRS blijven toepassen met bepaalde nieuwe verlichtingen. Ondernemingen dienen duidelijk te vermelden welke versie wordt toegepast.	Zeer belangrijk voor de timing van de toepassing. Voor boekjaar 2026 krijgen ondernemingen een keuze, maar die keuze dient transparant te worden toegelicht. Vanaf boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2027 wordt de herziene ESRS-set de verplichte basis voor rapportering onder de CSRD.
8	ESRS 2 SBM-3 paragrafen 27-31 en AR 17; ESRS 1 AR 46 en hoofdstuk 7.7	Verwachte financiële effecten: nadruk op bijstelling van schattingen, regels voor weglating en bijkomende phase-in	EFRAG bevatte reeds de toelichting over verwachte financiële effecten en specifieke vrijstellingen van kwantitatieve informatie wanneer die informatie niet nuttig is of wanneer vaardigheden, capaciteiten of middelen ontbreken. Wanneer geen kwantitatieve informatie wordt verstrekt, diende de onderneming uitleggen waarom en nog steeds nuttige kwalitatieve informatie geven over de financiële effecten, inclusief betrokken posten, totalen en subtotalen in de financiële staten.	De EC-gedelegeerde verordening verduidelijkt drie punten rond verwachte financiële effecten. Ten eerste stelt AR 17 meer expliciet dat toekomstige financiële effecten vaak gebaseerd zijn op schattingen, scenario's en veronderstellingen. Wanneer eerdere schattingen later dienen te worden bijgesteld omdat nieuwe informatie beschikbaar komt, betekent dit niet automatisch dat de vorige duurzaamheidsinformatie een rapporteringsfout bevatte, zolang de eerdere schatting op dat moment redelijk en onderbouwd was. Ten tweede bevestigt ESRS 2 SBM-3 AR 17(d) dat de weglatingsbepalingen van ESRS 1 hoofdstuk 7.7 ook gelden voor verwachte financiële effecten. Dit omvat onder meer informatie waarvan de toelichting, in uitzonderlijke gevallen en onder de voorwaarden van ESRS 1 paragraaf 100, de commerciële positie van de onderneming ernstig kan schaden. Ten derde voorziet de verordening in een bijkomende gefaseerde invoering voor informatie over verwachte financiële effecten onder ESRS 2 SBM-3 par. 27 en ESRS E1-11. In een eerste periode kan de onderneming alle informatie over deze verwachte financiële effecten weglaten, met uitzondering van bepaalde E1-11-informatie. In een latere periode blijft nog een langere overgangsregeling gelden voor de kwantitatieve informatie over deze verwachte financiële effecten. Indien van deze regeling gebruik wordt gemaakt, dient dit overeenkomstig ESRS 2 BP-2 te worden toegelicht.	Praktisch geeft dit ondernemingen meer ruimte bij vooruitkijkende informatie over financiële effecten, zoals verwachte investeringen, risico's op waardeverminderingen, cashflow-effecten, omzetsimpact, margedruk of kosten van mitigatie- en adaptatiemaatregelen. De onderneming blijft wel verantwoordelijk om gebruikte veronderstellingen, onzekerheden en beperkingen duidelijk toe te lichten. Voor beroepsbeoefenaars ligt de focus vooral op het proces en de onderbouwing: de redelijkheid van de assumpties, de aansluiting met financiële planning en scenario-analyses, de consistentie met financiële informatie waar relevant, de motivering van eventuele weglatingen en de volledigheid van de BP-2-toelichting wanneer de phase-in wordt gebruikt.
9	ESRS E1, E1-8 par. 30(c) en AR 19 voor par. 30	GHG-rapportagegrens: alternatieve GHG Protocol-benaderingen toegestaan	EFRAG AR 19 gebruikte financial control onder het GHG Protocol als uitgangspunt. Indien dit emissies van geëxploiteerde activa buiten de rapportagegrens niet adequaat weergaf, diende de onderneming scope 1 en 2 te rapporteren berekend met een operationele-control-grens.	De EC-gedelegeerde verordening behoudt financial control als uitgangspunt, maar laat uitdrukkelijk toe dat de onderneming als alternatief de equity share-benadering of de operationele control-benadering onder het GHG Protocol gebruikt. Zij vereist ook een uitsplitsing van scope 1 en 2 emissies tussen de geconsolideerde boekhoudkundige groep en andere emissies.	Dit verhoogt waarschijnlijk de flexibiliteit en kan beter aansluiten bij bestaande GHG-berekeningen. Anderzijds kan de vergelijkbaarheid worden beïnvloed; daarom dienen de gekozen grens, onderbouwing en gevolgen duidelijk te zijn in de methodologietoelichtingen.
10	ESRS E1, E1-1 par. 12(a); ESRS E1 AR 2 voor par. 12(a); ESRS E1 AR 17 voor par. 24(c)	Klimaattransitieplan: specifieke transparantie wanneer doelstellingen niet 1,5 graden C-compatibel zijn	EFRAG vereiste een verklaring of de reductiedoelstellingen voor broeikasgasemissies wetenschappelijk onderbouwd zijn en compatibel met het beperken van de opwarming tot 1,5 graden C, met verwijzing naar E1-6 en bijhorende AR's.	De EC-gedelegeerde verordening voegt toe dat, wanneer de onderneming een transitieplan toelicht met reductiedoelstellingen die niet compatibel zijn met het beperken van de opwarming tot 1,5 graden C, de entiteit dit in de toelichtingen dient uit te leggen, in het bijzonder hoe doelwaarden zich verhouden tot referentiewaarden en hoe toekomstige ontwikkelingen werden meegenomen.	Een onderneming kan dus nog steeds een transitieplan rapporteren met doelstellingen die niet 1,5 graden C-compatibel zijn, maar dient transparant te zijn over de kloof in plaats van afstemming met de Parijs-doelstellingen te impliceren.

Nr.	Standaard / paragraaf(en)	Belangrijke wijziging	EFRAG-positie (dec. 2025)	Wijziging in EC-gedelegeerde verordening (3 juli 2026)	Praktische gevolgen
11	ESRS E2, E2-4 paragrafen 15-16 en AR 1-2	Polluenten en microplastics: enkel primaire microplastics; managementbeoordeling van materialiteit van polluenten	EFRAG ESRS E2-4 vereiste informatie over zowel primaire als secundaire microplastics. EFRAG AR 2 beschouwde polluentenlijsten en drempels als waardevolle input voor de beoordeling van materiële emissies van polluenten.	De EC-gedelegeerde verordening beperkt de toelichting tot primaire microplastics die worden geproduceerd of gebruikt in producten en die rechtstreeks in het milieu worden vrijgegeven. Het stelt ook dat materiële emissies van polluenten worden geïdentificeerd via een managementbeoordeling die rekening houdt met de activiteiten van de onderneming en de sector, met E-PRTR/IEPR-polluentenlijsten en drempels als input.	De wijziging rond microplastics is een bijkomende lastenverlaging. De wijziging rond polluenten verduidelijkt dat materialiteit geen mechanische lijst-oefening is, maar een managementbeoordeling op basis van activiteit en sector.
12	ESRS S1, S1-16 par. 43 en AR 36-37	Mensenrechten- en discriminatie-incidenten: drempel verduidelijkt als onderbouwde en geverifieerde gevallen	EFRAG verwees reeds naar onderbouwde gevallen van gerechtelijke en niet-gerechtelijke procedures die werden gestart en/of incidenten die door de onderneming werden geregistreerd.	De toelichting bij de EC-gedelegeerde verordening verduidelijkt de rapporteringsdrempel voor mensenrechten- en discriminatie-incidenten. Het gaat niet om elke klacht, bewering, registratie of lopende procedure, maar om gevallen die zowel onderbouwd als geverifieerd zijn (substantiated and verified instances). Een melding in een klachtenkanaal, een HR-register of het bestaan van een gerechtelijke of niet-gerechtelijke procedure volstaat dus niet automatisch. De onderneming dient te beoordelen of er objectieve, feitelijke en verifieerbare informatie beschikbaar is die het incident ondersteunt. De verwijzing naar procedures die enkel 'initiated' zijn, wordt geschrapt om te vermijden dat louter opgestarte of ongegronde procedures automatisch als te rapporteren incident worden beschouwd.	Praktisch vermindert dit het risico op over-rapportering van ongegronde klachten of procedures, maar het verhoogt de nood aan duidelijke interne criteria en governance. De onderneming dient te bepalen wie beoordeelt of een geval voldoende onderbouwd en geverifieerd is, welke bewijsstukken volstaan, hoe juridische, HR- en confidentialiteitsbeperkingen worden gerespecteerd en hoe consistentie tussen landen, entiteiten en business units wordt verzekerd. Voor assurance betekent dit dat niet alleen de telling wordt nagekeken, maar ook de definitie, cut-off, bronregisters, het escalatieproces en de documentatie van gevallen die wel of niet als 'substantiated verified' zijn geclassificeerd.
13	Algemene overwegingen; toelichtende nota en overwegingen bij de gedelegeerde verordening	Geen directe ISSB/IFRS S1- en S2-compliance route; interoperabiliteit blijft de doelstelling	EFRAG gaf aan dat de aangepaste ESRS de interoperabiliteit met internationale standaarden maximaal versterken voor zover verenigbaar met de EU-doelstellingen en de dubbele materialiteit.	De EC-gedelegeerde verordening neemt interoperabiliteit met mondiale duurzaamheidsrapporteringsstandaarden in acht, voor zover verenigbaar met de vereenvoudigingsdoelstelling. De tekst creëert echter geen automatische gelijkwaardigheid of directe compliance met ISSB/IFRS S1 en S2.	Belangrijk voor verwachttingsmanagement. Ondernemingen die ook aan ISSB/IFRS S1- en S2-verwachtingen van investeerders of markten willen voldoen, dienen nog steeds te beoordelen of een aparte mapping of aanvullende toelichting nodig is. Voor beroepsbeoefenaars is dit vooral relevant wanneer de onderneming beweringen maakt over ISSB-alignment of compliance.

Bronnen

- Europese Commissie, Gedelegeerde Verordening C(2026) 5010 final van 3 juli 2026, tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 wat betreft de vereenvoudiging van bepaalde duurzaamheidsrapporteringsstandaarden.
- Europese Commissie, Bijlagen 1 en 2 bij Gedelegeerde Verordening C(2026) 5010 final van 3 juli 2026.
- Europese Commissie, Werkdocument van de diensten van de Commissie SWD(2026) 500 final van 3 juli 2026.
- Europese Commissie, nieuwsbericht van 3 juli 2026 over de aanneming van de herziene ESRS en de vrijwillige rapporteringsstandaard.
- EFRAG, technisch advies / ontwerp van vereenvoudigde ESRS, gepubliceerd op 3 december 2025, met inbegrip van ESRS 1, ESRS 2 en de thematische standaarden